

Bijlage A: JAARPLAN 2025

Groenteteelt

Stand van zaken

2024 bleek een lastig jaar voor de groenteteelt. Zoals bekend zitten we op een nat stuk land, onder andere door slechte afwatering. Door het natte voorjaar konden de plannen voor verbetering van de afwatering pas in juli uitgevoerd worden. Vele teelten moeten al voor die tijd de grond in. De natte gronden in het voorjaar zorgden voor lagere opbrengsten dan gehoopt. Ook een aantal van de voorraad groenten die vroeg de grond in moeten, hebben daarom lagere opbrengsten, zoals aardappels, pompoenen en knolselderij.

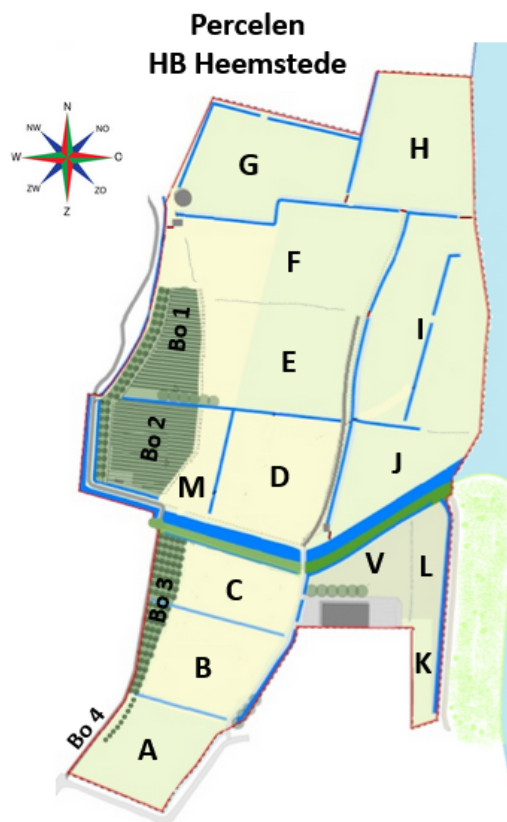
De teelten die de grond in gingen bij de verbeterde stukken zorgden wel voor goede opbrengsten. Ook omdat de grond toen mooi op temperatuur was. Ook nu de regenval weer heftiger is geworden, lijken de nieuwe “bolle” akkers beter af te wateren, wat hoop geeft voor de komende jaren.

De hevige regenval was mede de oorzaak voor de achterstand in het onkruidbeheer. De animo voor de schorrelavonden geeft een positief beeld voor de toekomst. Zaak is om deze avonden effectief te benutten.

Plannen en begroting 2025

Afgelopen jaar konden we door onze verbeterplannen en het slechte voorjaar maar telen op iets meer dan 2 hectare. Hierdoor is op deze hectare zeer intensief geteeld. Perceel A, D en E zijn intussen extra greppels toegevoegd en “bol” gelegd, en op C was de situatie al goed. Hier zou komend jaar ook groente geteeld kunnen worden. Dit is iets meer dan 3 hectare in totaal. Perceel B (1 hectare) moet komend jaar ook bol gelegd worden, dus deze wordt in eerste instantie buiten beschouwing gelaten in de planning, maar kan wellicht laat in het jaar beteeld worden.

Al met al is er dus genoeg ruimte voor uitbreiding van de groenteteelt, en dit is ook wenselijk als we willen werken naar een ruime uitgifte het hele jaar rond. Om het komende jaar behapbaar te houden zullen we de groenteteelt iets uitbreiden, maar iets minder intensief telen als dit jaar, ook voor het behoud van een gezonde bodem. We hebben immers nu ook de kas voor uitbreiding van de groenteteelt.

	2023	2024	2025
Teeltoppervlak zonder granen (hectare)	2,5	2.8 gepland 2.3 geteeld	3.4 beschikbaar

Deze oppervlaktes zijn inclusief greppels (inmiddels ongeveer 20% van het teeltoppervlak).

Het teeltplan wordt gemaakt met inachtneming van:

- Het nederlandse klimaat
- Een gezonde bodem
- Wensen van de leden (uitkomst enquête)
- Kosten
- Arbeidscapaciteit
- Opbrengsten

Zodra de resultaten van de enquête binnen zijn, zal het teeltplan verder worden uitgewerkt. Voor nu kunnen we over de groenteteelt in ieder geval nog medelen:

- Er is vaak vraag naar rabarber. De rabarber die in de boomgaard is geplant lijkt door de nattigheid ter plaatse grotendeels uitgevallen. Nu de afwatering op veel plekken verbeterd is, kan er ruimte gemaakt worden voor de teelt van rabarber op de groenteteelt percelen.
- Wortels en uien worden weer aangekocht. Als we dit jaar het onkruid beter onder controle kunnen houden, zullen we overwegen om deze in 2026 zelf te telen.
- Er zullen weer extra doeken moeten worden aangekocht omdat we nog steeds veel last hebben van vraat.
- Het opkweken en direct zaaien op de boerderij gaat steeds beter. Ook opkweken in de perspotten van Jongerius gaat goed, zodat er toch met plantmachine kan worden geplant. Dit zal schelen in de kosten van de aankoop van plantgoed.

Bovenstaande punten en inflatie in acht genomen begroten we de totale kosten voor de buitenteelt op € 24.200. In 2024 was hier € 18.000 voor begroot.

Loonwerk

Stand van zaken

Afgelopen jaar heeft loonwerker op perceel A, D en E de afwatering verbeterd door egalisering, opbolling, en greppels te maken. Ook is de grond voor de kas voorbereid door ophoging, egalisering en greppels. Verder heeft de loonwerker geholpen met greppelonderhoud, mest uitrijden, de mestkelder te legen, granen in te zaaien en het weiland te maaien.

Plannen en begroting 2025

Klus	Toelichting	Kosten
Inhuur sleuvenfrees	Deze sleuvenfrees zal helpen bij het ingraven van buis voor een uitbreiding van ons irrigatiesysteem naar perceel F, en het ingraven van een kabel naar de kas.	350
Mest uitrijden	Komend jaar hogere kosten voor uitrijden van mest en compost omdat naast extra groenteteelt oppervlakte ook de boomgaard bemest moet worden.	1.000
GPS eggen	Om in het voorjaar een snelle start te kunnen maken en ook als mooie basis voor rechte bedden gereden op GPS.	540
Inzaaien granen groenbemester	Zaaien van granen en groenbemesters. De loonwerker zaait iets dieper waardoor er (hopelijk) minder vraat van koutjes is.	1.000
Opbollen B	Het bol leggen van de enige groenteteelt percelen waar dit nog niet is gebeurd. Op deze twee percelen is ook veel wateroverlast, daarom waarschijnlijk noodzakelijk om ook met kilverbak te werken.	5.000
Inhuur Melle klepelen	Af en toe moeten ook greppels en bermen worden onderhouden, omdat ook hier vaak zuring en andere onkruiden in bloei schieten, of de greppels slecht zichtbaar worden en daarom gevaarlijk zijn. Deze klus blijft vaak liggen. Melle is de neef van buurman Wim en is vaardig op de tractor.	840
Doorzaaien	Doorzaaien van perceel H voor ontwikkeling van kruidenrijk grasland.	237
Stro persen		500
Onderhoud sloten		300
N.t.b. loonwerk weiland I+J	N.t.b. onderhoudswerk t.b.v. verbetering weiland percelen I+J. Op basis van extern advies.	750
Maaaien/klepelen en balen maken weilanden	De weilanden (perceel G, H, I en J) worden gemaaid/ geklepeld en er worden balen gemaakt t.b.v. ofwel maaimeststoffen ofwel wintervoer runderen.	2.500
Omzetten mestplaat	1x omzetten mest op mestplaat	200
Onvoorzien		3.000
Totaal		16.217

Bemesting

Stand van zaken

Nu de afwatering verbeterd lijkt, heeft het meer zin om vervolgstappen te zetten in het doorontwikkelen van een gezonde bodem. Dit najaar is er schelpkalk verspreid over de akkers tegen verdere verzuring van onze grond.

Plannen en begroting 2025

Om in 2026 verder gericht te bemesten op het ontwikkelen van de bodem, willen we een nieuwe gerichte analyse laten doen inclusief bemestingsadvies.

	Toelichting	Kosten
Analyse en advies	Een praktisch advies wordt opgesteld op basis van de analyseresultaten. In dit advies wordt aangegeven welke maatregelen genomen kunnen worden om de bodemkwaliteit te verbeteren.	300
Meststoffen	n.t.b. naar advies expert	1.500
Weiland	Meststoffen weiland,n.t.b. naar advies expert	1.000
Totaal		2.800

Weiland

Stand van zaken

Er is door opstart van verschillende onderdelen op de boerderij minder aandacht geweest voor het weilandbeheer. Er is wel gemaaid en er zijn hooibalen afgekomen. Perceel H is doorgezaaid met een kruidenrijk grasmengsel.

Plannen en begroting 2025

Bij succesvol opkomen van het kruidenrijk grasmengsel op perceel H, zal ook perceel H doorgezaaid worden. Met name de percelen I en J staan vol met onkruiden die we niet willen hebben. Dit heeft een oorzaak en die oorzaak willen we stap voor stap aanpakken. De natte delen in het perceel zijn/worden in kaart gebracht en hier gaan we zorgen voor betere afwatering. Om de zuurgraad beter te krijgen gaan we bekalken. Daarnaast zullen we handmatig onkruiden moeten verwijderen en zullen we opkomende distels en zuring gaan afmaaien voordat die in bloei komen (en zichzelf verder kan verspreiden).

De kosten die hiervoor gemaakt moeten worden zijn opgenomen onder Loonwerk en Bemesting. Op basis van extern advies zullen we verdere plannen maken voor de weilanden.

Kas

Stand van zaken

Doordat het bestuur de vergunning heeft weten aan te passen hebben we uiteindelijk een iets bredere en hogere kas met rechte zijwanden, dakgoten en nokbeluchting kunnen bouwen. Deze voorzieningen zorgen voor meer werkruimte (in de hoogte), eenvoudige wateropvang en regulatie van vocht in de bodem, en goede regulatie van klimaat in de kas. Deze aanpassingen hebben er ook voor gezorgd dat de kas duurder is uitgevallen dan begroot. Ook zijn de kosten voor het aanleggen van elektra en irrigatie onderschat. Qua tijd zijn we er ook niet aan toe gekomen om water en elektra voor de kas aan te leggen. Deze zijn daarom opgenomen in de begroting voor komend jaar.

Er is intussen een kasploeg opgericht, waarvoor coördinatoren zijn gevonden. In samenwerking met de boeren maken zij een plan voor de invulling en werkzaamheden komend jaar.

Plannen en begroting

	Toelichting	kosten
Plantgoed voor en nateelt		500
Plantgoed zomerteelt	Voor de zomerteelt wordt dit seizoen gekozen naar minder arbeidsintensief gewassen. Nog geen tomaten en komkommers die gedieft en opgebonden moeten dus.	400
Elektra kas	Dit omvat kosten voor verdeelkast, kabel, en klimaatcomputer om de nokbeluchting en bewatering mee te sturen. De kabel en verdeelkast zijn ook vast gebouwd voor eventuele tweede kas.	10.000
Irrigatie kas	Druppelirrigatie, bovenberegening, wateropslag of grondwaterput	5.000
Inrichting kas	Verharding in en voor kas, wielen onder kweektafels, kweekkast, gereedschapskast/bord, wasbak, warmtemat of warmtelint	2.000
Totaal		17.900

Boomgaard

Stand van zaken

De extreme regenval in de winter en het voorjaar van 2024, en stagnatie van water op bepaalde plekken hebben voor wat uitval van bomen gezorgd. In de hoogstambomen maar een enkeling, maar een deel van de laagstambomen zal moeten worden vervangen. Voor verbetering van de afwatering zijn er extra greppels gegraven.

In het vroege voorjaar en in de zomer zijn de bomen (en struiken) gesnoeid onder begeleiding van een externe boomgaardadviseur van Herenboeren Nederland. Ook is een groot deel van de worteldoeken verwijderd uit de boomgaard, de rest is gepland voor 2025. Door de aanschaf en inzet van de zitmaaier wordt het maaisel uit de paden in de boomspiegels gelegd. De paden knappen zichtbaar op, het onkruid in boomspiegels deels onderdrukt door het maaisel, en hopelijk composteert het maaisel ook nog als bemesting voor de bomen. De boomspiegel vrijhouden vergt echter wel nog wat inspanning door het jaar heen. Hiervoor wordt met bosmaaier gewerkt en met de hand gewied.

In de periode dat de bomen in bloei stonden was het erg koud en regenachtig, waardoor bijen en andere insecten minder actief waren voor de bestuiving, met als gevolg dat we dit jaar geen appels en peren hebben kunnen oogsten. Bessen en ook bramen hebben minder last gehad van het extreme weer en zijn wel geoogst als zelfpluk.

De werkzaamheden en snoei van afgelopen jaar hebben duidelijk voor groei van de bomen gezorgd, al zijn er wat locaties/soorten waar de groei iets minder fors is. Per locatie zal worden gekeken wat hieraan te doen is.

Ten slotte zijn er extra palen geslagen en draden gespannen om de groei van de bramen in de hoogstamboomgaard in goede banen te leiden. Daarvan hebben we inmiddels al de vruchten kunnen plukken en hopelijk in de toekomst nog meer: de bramenstruiken groeien weelderig, maar dat vergt ook extra inspanning voor het snoeien en opbinden van nieuwe loten.

Plannen en begroting 2025

	Toelichting	Kosten
Bessensnoei	Stekken kunnen worden gebruikt voor vervanging van uitgevallen struiken en eventuele aanplant andere locaties	0
Dode bomen vervangen vanuit eigen nursery		0
Advies & inhuur	Winter en zomersnoei, en eventuele inhuur voor onderhoud	3.000
Verwijderen rest worteldoek	Uitvoeren op meewerkdag	0
Bemesting		250
Aankoop plantgoed	Vervangen bomen	250
Aanplant voedselbos	Bomen uit nursery, stekken van bessen	0
Onvoorzien / Overig		500
Totaal		5.500

Paddenstoelen

In 2025 willen we de paddenstoelenpilot uit 2024 vervolgen door grijze oesterzwammen te telen in een tent naast de schuur. We doen dit in het voorjaar en het najaar, wanneer de weersomstandigheden gunstig zijn. We plaatsen circa drie keer substraat wanneer de weersomstandigheden dit toelaten en verwachten zes tot negen vluchten. De productie is niet zeker vanwege onzekere weersomstandigheden, maar het komt waarschijnlijk neer op circa vijf tot zeven keer oesterzwammen-uitgifte. Wanneer de productie succesvol verloopt en er genoeg animo onder leden is om de handen uit de mouwen te steken, gaan we in de nazomer nadenken over een vervolg om de teelt verder te professionaliseren en een meer continue teelt op te zetten in 2026. De totale kosten voor de paddenstoelen in 2025 zullen € 1.200 zijn.

Veeteelt - schapen

In 2025 houden we geen schapen (per december 2024 stopt het contract met herder Regina).

Veeteelt - varkens

Stand van zaken

Na meerdere inseminatiepogingen, zijn er in oktober 2024 tien biggen geboren op de boerderij. Acht zijn door de kraamperiode heen gekomen en daarmee gaat het zeer goed. Ten behoeve van de worp en het veilig en fijn kunnen werken is een kraamhok gebouwd. In november staat een vleesuitgifte gepland.

Plannen en begroting 2025

Begin 2025 zullen er, naast Ada met haar 8 biggen en Bea, nog 5 bonte Bentheimers rondlopen. Bea willen we in januari of februari 2025 insemineren met een ander varkensras, de Duroc. Deze biggen zullen dan iets meer vleesaanzet hebben; de eigenschappen van de Tamworth zorgen voor een goede weerstand, sterk beenwerk en een goede opname restproducten vanuit de tuinbouw. We verwachten een worp van Bea in het voorjaar. De socialisatie van deze groep moet goed in de gaten worden gehouden. Gemiddeld lopen er in 2025 dan 15 varkens rond op de boerderij. Vanaf 2026 zullen dat er hopelijk gemiddeld 12 gaan worden door het ritme van eenmaal per jaar een worp.

Er zullen in mei (vijf Bonte Bentheimers) en november (vier Tamworth) varkens geslacht worden. Met één worp per jaar kunnen er ongeveer acht varkens per jaar worden geslacht, afhankelijk van het aantal biggen per toom dat geboren gaat worden. Voor de vleesmonden (in 2025: 220) betekent dit +-2,5 kg varkensvlees per mond. De vleescontributie (varkens) voor 2025 zal € 1,50 per mond per week bedragen.

De varkensweide krijgt dit jaar een beter bereikbare (centrale) voerplaats en een iets andere indeling.

We gaan 1,7 hectare graan telen als voer voor de varkens. Dit zal nog onvoldoende zijn voor de behoefte aan krachtvoer voor alle varkens. We telen voldoende voor 75% van de voerbehoefte en kopen nog 25% aan.

De biggen Tamworth x Duroc (ruim een jaar tot de slacht) groeien naar verwachting sneller dan de Tamworth (1,5-2 jaar tot de slacht), dit draagt bij aan de economische uitgangspunten van de Herenboerderij. Als we niet kruisen met Duroc, dan moet er meer krachtvoer aangekocht worden omdat we de varkens dan langer moeten voeden.

Daarnaast is de wens om wroetackers te maken (samen met graanteelt verdeeld over percelen F, L en M). De exacte invulling van dit plan wordt nog uitgedacht en krijgt komend jaar vorm. Uitgangspunt is dat het voor de veeverzorgingsploeg eenvoudiger is om de varkens te verweiden, dus met zo min mogelijk tijdelijke voorzieningen zoals hekwerk, drinkbakken enzovoort.

Kosten/ toegerekende kosten	Varkens 2025
Investering=geel; alg kosten=blauw	n=15
krachtvoer 1)	6.000
graanteelt	500
huisvesting 2)	750
inseminatie 2x	800
castratie	450
gezondheid	450
afrastering	2.000
kleine aanschaf	1.000
graanpletter	1.500
slacht 3)	6.300
onvoorzien	250
(stroom vriezer)	P.M.
(pacht grond)	P.M.
Totaal	20.000
Jaarlijks	15.750
investering (in 3 jaar afschrijven)	4.250
Kosten per jaar	17.167
per vleesmond (220)	78
per week	1,50
1) 2.000 als graanteelt volledig lukt	
2) centrale voerplek, schaduwdoek	
3) 8 varkens + transport	

Mechanisatie

Stand van zaken

Afgelopen jaar zijn er belangrijke stappen gezet qua mechanisatie, samengevat in onderstaande tabel.

Machine	Toelichting
Plantmachine	Bij de juiste grondvoorbereiding en omstandigheden werkt deze goed, en wordt met plezier gebruikt door leden.

Schoffelbalk	Door het ontzettend natte jaar, hebben we de schoffelbalk nog weinig kunnen gebruiken. Maar bij iets gunstigere omstandigheden zal deze flink helpen in de onkruidonderdrukking.
Vorraadrooier	Bij juiste omstandigheden legt deze de aardappelen, bieten en in de toekomst uien mooi en schoon op de grond.
Spitmachine	Brengt lucht terug in de bodems die onder water hebben gestaan, zonder het hele bodemleven kapot te maken. Voor ontwikkeling van gezonde bodem.
Weidesleep	Voor de ontwikkeling van een gezond kruidenrijk grasland.
Zitmaaier	Wordt regelmatig en met plezier gebruikt voor onderhoud van de boomgaard.
Elektrische bosmaaier	Bosmaaien is een essentieel onderdeel van de boerderij. De maaier wordt sneller opgepakt door leden en boeren.

Plannen en begroting 2025

Machine	Toelichting	Kosten
Doekoproller	Gezien de vele kouwtes en hazen zijn wij genoodzaakt om vele teelten af te dekken. Dit is arbeidsintensief en geen leuk werk. Deze oproller zal het plaatsen en verwijderen van doeken makkelijker maken, en ervoor zorgen dat ze makkelijk netjes opgeruimd worden. Het bouwteam kan deze voor relatief weinig geld zelf ontwikkelen.	1.000
Handzaaimachine	Tot nu toe leenden wij deze van Leimuiden. Door zelf een handzaaimachine te hebben wordt het makkelijker om zaaimomenten te spreiden. De frequentie van zaaien zal ook stijgen met kas en uitbreiding groenteteelt.	300
Greppelfrees	Minstens twee keer per jaar moeten wij alle greppels op akkers en weiland onderhouden. Dit kost ons nu ongeveer 650 euro. En dan moeten we ook hopen dat de loonwerker op het juiste moment tijd heeft. Verder zullen we komend jaar voor een mooie afwerking van de bolle akkers nog iets vaker de greppels moeten frezen.	3.000
Accu heggenmaaier	Voor het onderhoud van geplaatste en geplande heggen.	300
Sporenwisser	Aanpassen machine tot sporenwisser	250
Stoeltjes plantmachine	Om de plantmachine veiliger en ergonomischer te maken kunnen we een paar kleine aanpassingen doen.	100
Onvoorzien		3.000
Totaal		7.950

Gereedschap en materialen

Stand van zaken

Het nieuwe ophangstelsel van gereedschap is veiliger en praktischer. Verder is er nu ruimte voor een groot informatiebord op de koeling, zodat mensen makkelijker hun weg vinden op de boerderij en zelfstandig aan de slag kunnen.

Plannen en begroting 2025

Komend jaar zal er iets meer uitgegeven worden aan gereedschappen en materialen. Onderstaande tabel geeft aan welke investeringen noodzakelijk worden geacht met een toelichting.

	Toelichting	Kosten
Gereedschap bouwteam	Budget voor diverse gereedschappen voor bouwteam	1.500
Gereedschap mechanisatie onderhoud	Van dit budget worden diverse PBM's en gereedschappen voor onderhoud mechanisatie aangeschaft.	1.000
Verlenging irrigatie naar perceel F	Voor toekomstvisie veehouderij zal hier 1 extra put voor het irrigatiesysteem worden gelegd.	650
Kruiwagens	We komen soms goede kruiwagens tekort.	500
Grelinette	De grelinette kan gebruikt worden om verstoorde lagen in de bodem weer open te trekken, en hiermee beworteling en afwatering te verbeteren. Bruikbaar in kas, op land en kruidentuin.	130
Kuubskisten	Volgende jaar verwachten we meer voorraadgroente. Worden ook voor andere doeleinden gebruikt.	300
Oogstbroeken	Werkkleding voor oogstploeg, of anderen die werken in regen	540
Afvalcontainer	Afvoeren van materialen	490
Tuingereedschap overig / onvoorzien		1.800
Totaal		6.910

Jaarplannen en begrotingen Ploegen en Teams 2025

De werkzaamheden van de veeploeg, slachtploeg en boomgaardploeg zijn opgenomen in het agrarisch jaarplan.

Oogstploeg

Stand van zaken

In 2024 is het gelukt een redelijk stabiele oogstploeg te vormen met geregeld nieuwe leden die een of meerdere keren komen meehelpen. De oogst kan nog iedere week van het land gehaald worden maar er is wel vaak een extra oproep nodig om de groep aan te vullen. De zaterdagoogst doen we alleen als het echt nodig is, want voor het uitgifteteam werkt dit niet handig. Zij hebben dan krap tijd de aantallen te berekenen. De afstemming met de uitgifteploeg loopt steeds beter door een gemeenschappelijke groepsapp.

Speerpunten

- Langer vooruit plannen van leden en tijdiger inschrijven in het inschrijfrooster;
- Mogelijk uitbreiding aantal oogsters ivm de kas
- In het voorjaar/ aan het begin van het oogstseizoen een oogstploegbijeenkomst om te zorgen voor meer binding en commitment van de oogstploegleden;
- Een meewerkdag die in het teken van oogsten staat

Begroting

Vervanging beschadigde oogstbroeken	8 x € 67 =	€ 536
Aanvulling grote messen om bijv. kolen te oogsten (nu maar 2)	4x € 20 =	€ 80
Totaal		€ 616

Natuurteam

Stand van zaken

In maart hebben we € 2.250,- subsidie van het Groen Fonds ontvangen. Daarvan zijn inheemse planten voor een haag van 95 meter bij 1 meter gekocht. Verder zijn er nog 6 elzen voor tussen de varkensweide en de schuur besteld en wordt er een wildcamera gekocht van het resterende bedrag. De haag en elzen worden 19 oktober gepland op de klusdag. We zullen een elektrische heggenschaar kopen om de haag te beheren (van een merk waarbij de accu's van de bosmaaier die we al hebben passen). Ons team is afgelopen jaar flink uitgebreid met actieve leden. We overleggen bijna maandelijks over de lopende zaken, zoals de monitoring door het jaar heen. We hebben veel aan monitoring gedaan: (broed)vogels, dag- en nachtvlinders, flora, bodemdiertjes en mollentelling. Er is een jaarverslag biodiversiteit 2023 gemaakt en een LED-emmer voor de nachtvlinders aangeschaft.

We starten binnenkort met de thermofilische compostering (door hitte) naast de al bestaande compostering. Evert Kervezee heeft hiervoor een stagecontract gekregen (hij volgt de soilfoodweb opleiding).

Speerpunten 2025

- Ondersteunen van bestuur in de voorbereiding en eventueel het begeleiden van de start van de uitvoering landschapsplan zodat het voor natuur kwalitatief goed wordt (argumentatie voor vergunningaanvraag, sortimentskeuze, exacte locaties, beheer)
- Compostering goed opzetten
- Monitoringactiviteiten verder standaardiseren en waar nodig verder uitwerken
- Uitbreiding monitoring middels onze nachtcamera en het natuurveldje
- Educatie door filmavonden of lezing/ presentatie, excursies op het land (bv vogelexcursie) en/of koppelen aan uitvoering landschapsplan.
- Aanleg van wintervoedselveldje voor vogels op de geertjes op perceel E; dit zijn kleine gebieden die overschieten omdat de teeltvelden niet helemaal parallel aan de sloten lopen.
- Opnemen van 1 tot 2 bloemenstroken in het teelplan
- We willen 2-4 roofvogel zitpalen plaatsen in de weides en 2 torenvalkkasten (helpt tegen de bestrijding van muizen)
- We stellen voor in het najaar weer een brede haag te planten om de biodiversiteit te verhogen, exacte locatie nader te bepalen, waar het nu al mogelijk is. Voor de financiering zoeken we subsidie.
- Verder een smalle haag te planten langs de kruidentuin voor meer beschutting. We kunnen hiervoor een donor benaderen en die vragen met een schoolklas deze haag te planten. Dezelfde donor die voorjaar 2023 een haag heeft geplant met een schoolklas.

Begroting

Activiteit	Kosten
Educatie avonden met film en/of deskundigen	€ 600
Aanleg van wintervoedselveldje voor vogels op de geertjes	€ 200
Bloemenstroken (voor 2 stroken)	€ 400
Zitpalen en torenvalkkasten (met palen)	€ 400
Houtsnippers voor natuurveldje	€ 100
Insectennet voor gebruik bij uitkloppen van struiken/slepen in gras of speciale gelegenheden (educatief, bioblitz)	€ 100
Totaal	€ 1.800

Kruidenteam

Stand van zaken

Behaald 2024: Naast de beplanting, herplanting en onderhoud culinaire kruiden en akkers is er nieuw aangelegd de geurtuin, natte deel, zacht fruit. Er wordt meer informatie over kruiden gedeeld en we hebben een mooie extra uitgifte van calendula zelf en gedroogde kruiden en zaden.

Niet behaald 2024:

Ook wij hebben flink last gehad van het natte voorseizoen en de kruiden doen het beduidend minder goed dan vorig jaar. De ingezaaide bloemenborders zijn helemaal niet opgekomen. De droogzolder bleek bij nader inzicht niet uitvoerbaar zoals bedacht; de kruiden zijn thuis gedroogd. De aanleg van het medicinale deel schuift op naar 2025.

Speerpunten

- Continueren en onderhouden diverse culinaire kruiden, kleine akkers, geurtuin en natte deel. Meer diversiteit en minder grote hoeveelheden van veelgebruikte kruiden.
- Behoud en verdere uitwerking fijne en evenwichtige samenwerking team, leren over kruiden als team.
- Uitbreiden/verbeteren zacht fruit teelt in overleg met de boeren
- Uitbreiden kruiden om te drogen voor Herenboeren Heemstede Kruidenthee
- Nieuw aanleggen medicinale deel
- Nieuw plan voor plukbloemen (uiteeraard met veel oog voor biodiversiteit en verlengde seizoenen)
- Optionele wensen: experimenteren met bodemverrijking (biodynamische preparaten, compost, koperspiralen), kruiden kweken in de kas, droogruimte in de schuur, wildplukken kruidenwandeling, leren over en uitleren kennis over kruiden, excursies

Begroting

Verdeling nader te bepalen

Totaal € 2.125

Bijenteam

Stand van zaken

Schuin achter de kruidentuin staan 2 toplattenkasten en 1 holle boomstam-kast, 3 bijenkasten in het totaal. In de zomer van 2024 werd de holle boomstam-kast gevuld met een zwerm komende vanaf de toplattenkast. Een andere zwerm vanaf de toplattenkast was aan een natuurlijk imker elders in het land gegeven. Op het terrein van de boerderij zijn momenteel dus 3 gezonde bijenvolken aanwezig.

Speerpunten

Overkapping maken voor de 3 bijenkasten.

Begroting

Suiker (bijvoeren en inwinteren)

€ 20

Hout, doek en toebehoren

€ 250 +

Totaal

€ 270

Uitgifteteam

Stand van zaken

Het uitgifteteam is nog steeds het fijne team dat iedere zaterdag enthousiast klaar staat om de oogst uit te geven. Het is gezellig tijdens de uitgifte, dit wordt ook door de leden zo ervaren. Het community aspect komt tijdens de uitgifte tot leven: er is leuk contact met mensen die de oogst komen ophalen en leden praten bij tijdens een kop koffie bij Jos en Astrid. Naast het verdelen van de coördinatie, is nu ook de registratie verdeeld onder een aantal teamleden. De registratie lag in eerste instantie volledig op de schouders van Anna en Wouter. Inmiddels is een deel van het uitgifteteam getraind door Wouter om de registratie en de verdeling van de oogst te kunnen doen. Hiervoor is een apart rooster actief, dat wordt meegenomen in het inzetrooster.

Sinds september 2024 is er een wegzetservice voor de leden die de oogst echt niet bij de uitgifte kunnen ophalen. Gevolg is dat we 1 a 2 mensen extra moeten inzetten die we eigenlijk niet hebben. Deze service zet extra druk op uitgifteteam, waarvoor soms al meerdere oproepen moeten worden gedaan om voldoende mensen te hebben. Daarbij wordt de weggezette oogst niet altijd opgehaald en het kratje wordt niet schoongemaakt. Wekelijks hebben wij leden die zich niet hebben ingeschreven en wel verwachten hun oogst op te kunnen halen. Dit zorgt het regelmatig voor teleurstelling en discussie. De oogst van de leden die wel hebben ingeschreven en niet komen ophalen, verdelen wij zoveel als mogelijk bij de leden die niet hebben ingeschreven. We willen uiteraard zo min mogelijk oogst verspillen.

Speerpunten

- Goede samenwerking met het oogstteam en de boeren
- Optimaliseren van de communicatie tussen uitgifteteam en bestuur
- Uitbreiden van het uitgifteteam, we komen regelmatig mensen te kort
- Nieuwe teamleden uitgifteteam actief begeleiden/meenemen, zodat ze zich gelijk thuis voelen
- Samenwerking met- en ondersteuning van het ICT-team:
- Inschrijven voor een dienst bij het uitgifteteam moet eenvoudiger kunnen
- Optimaliseren van het registratieformulier
- Reminder-systeem, waardoor de leden opnieuw geattendeerd worden zich in te schrijven voor uitgifte. Hierdoor kunnen de teleurstelling en discussie omtrent het niet te hebben ingeschreven, tot het verleden gaan behoren. Wij ondersteunen het ICT graag bij deze ontwikkeling
- Organiseren teamlunch

Begroting

Nieuwe weegschalen om oude te vervangen

Hogere tafels op wielen

Teamlunch

Totaal

€ 500

Communityteam

Stand van zaken

Op 6 Januari werd de nieuwe gezamenlijke ruimte voor de eerste keer in gebruik genomen voor een zeer drukbezochte nieuwjaarsbijeenkomst. We hebben ook in bijna alle maanden met groot succes op de 3e zaterdag van de maand een grote klus dag op het land georganiseerd waarop er soep of iets dergelijks werd aangeboden. In overleg met de boeren werd maandelijks een onderwerp gekozen waarbij een team of ploeg ondersteuning kreeg.

Om alle leden kennis te laten maken met alle teams en ploegen is er in april een interne open dag georganiseerd. Een markt met mooi ingerichte kramen waar iedereen zich kon presenteren. Voor jong en oud is ook dit jaar met Pasen een creatief schilder-eitje georganiseerd. In het kader van het tienjarig bestaan van Herenboeren was ook het grote publiek welkom op een grootste open dag. Tegelijk werd de natuurroute door de kunstenaar en de wethouder geopend. Er waren weer schorrelavonden waar zowel van het samen schoffelen en het borrelen enorm werd genoten. Door de kou en de nattigheid in het voorjaar hebben we de kampeernacht voor de kinderen van leden dit keer uitgesteld naar september. Het was weer een gezellige boel.

We zijn gestart met de Fa(r)m middagen waar ook kleine kinderen welkom zijn met hun ouders op de boerderij. Wegens de tegenvallende oogst is de pompoenoogst met kinderen van afgelopen jaren helaas komen te vervallen. Om onze dankbaarheid te tonen aan Boer Fabian hebben we een feestelijk afscheid gevierd. We hebben gezongen, leden hebben taarten gebakken en we hebben een gezamenlijk schilderij gemaakt en aangeboden. In samenwerking met het Natuurteam wordt op de 3e zaterdag van oktober een grote Haagplantdag georganiseerd. Dat wordt afgesloten met een borrel en (hopelijk) een feestelijke opening van de tunnelkas.

Speerpunten

Betrokkenheid van leden bij de boerderij en de voedselproductie vergroten door activiteiten te organiseren zoals:

- Teams en ploegen uitnodigen om een educatietafel of activiteit te organiseren tijdens de wekelijkse uitgifte.
- Externe workshops organiseren bijvoorbeeld: wecken, inmaken van groente
- Maandelijkse klussenwerkdag 3e zaterdag van de maand. Thema aan toevoegen.
- Feestelijk nieuwjaar moment
- Paasfeest voor de kinderen
- Schorrelen op zomeravonden
- Kampeernacht op de boerderij voor kinderen van leden
- Coördinatoren overleg met lunch
- Pompoenoogst (indien mogelijk) in 2024 geen eigen oogst pompoenen
- Feestelijke herfstborrel
- Kampeernacht voor volwassenen

Zorgen dat de inzet van leden wordt gezien, erkend en gewaardeerd

- Teams en ploegen motiveren om uitstapje of lunch o.i.d te organiseren.
- Traktaties regelen, ijsjes in de hitte, vuurkorf en chocolademelk in de kou.
- Diepte-interview van een actief lid aanvragen voor in de nieuwsbrief.

Begroting

nieuwjaarsmoment	€ 200
maandelijkse klusdag met thema	€ 240
paasfeest	€ 140
kamperen op de boerderij	€ 150
jonge boeren club	€ 220
feestelijke herfstborrel	€ 400
coördinatoren overleg met lunch	€ 200
inputavonden	€ 70
ALV's	€ 150
zaalhuur	<u>€ 500 +</u>
Totaal	€ 2.370

Communicatieteam

Stand van zaken

In 2024 is slechts eenmaal geen wekelijkse Nieuwsbrief verschenen. Het ICT-Team heeft een eigen HBH-website ontwikkeld, die mede door leden van het Team Communicatie inhoudelijk is gevuld. Wekelijks is op de Facebook-pagina een bericht geplaatst over de oogst. Voor de laatste informatiebijeenkomsten voor nieuwe leden en voor evenementen zijn advertenties geplaatst in lokale bladen. Het team heeft ook medewerking verleend aan producties voor de landelijke media en één van de leden is bezig een documentaire maken over de boerderij.

Herenboeren Heemstede is verschillende keren in het nieuws geweest, met een groot artikel in het Haarlems Dagblad en een item op lokale televisie. Ook bij de opening van de Natuurroute in Speelbos Meermond is media-aandacht gegenereerd.

Speerpunten

- Publicatie wekelijkse nieuwsbrief
- Beheren en regelmatig actualiseren van de website, inclusief het intranet-gedeelte voor leden
- Promotie via traditionele media (persbericht, kleine advertenties in lokale bladen, flyers en posters) en redactionele artikelen
- Promotie via Facebook, LinkedIn en X
- Realiseren van een documentaire over Herenboeren Heemstede
- Productie van spotjes voor plaatsing op social media
- Optioneel: zeer gerichte campagne via LinkedIn om nieuwe leden te werven

Begroting

Wekelijkse nieuwsbrief	Kosten zijn onderdeel van kosten website	
Beheer en actualiseren website	Hosting kosten en alle overige kosten t.b.v. website-beheer en onderhoud	€ 2.500
Promotie HBH	Advertenties in lokale bladen & printen posters	€ 1.500
Gerichte LinkedIn campagne	Campagne gericht om jongere leden te werven	€ 1.500
Totaal		€ 5.500

Ledenadministratie

Stand van zaken

In 2024 heeft de ledenadministratie veel werk moeten verrichten, deels ten behoeve van de werving van nieuwe leden en deels vanwege de opzegging van leden. Sinds oktober 2023 hebben 45 leden hun lidmaatschap opgezegd en zijn hiervan 15 leden vervangen door nieuwe leden. Veel van de opzeggingen vonden plaats in de periode augustus-september. Drie van de genoemde 45 zegden op vanwege redenen van verhuizing, dan wel ernstige financiële problemen. Enkele leden kozen voor een ander concept om zich biologisch te voeden, de grote meerderheid zegde op vanwege het feit dat zij het ophalen van de producten en het werken op de boerderij (in welke hoedanigheid dan ook) niet konden inpassen in hun huishoudelijke organisatie.

Doel van de wervingsinspanningen is de vervanging van leden die hebben opgezegd. De komende maanden zal daarom veel tijd en moeite in de werving van nieuwe leden moeten worden gestoken. Duidelijk is geworden dat de werving van nieuwe leden een permanente activiteit moet zijn om het ledental op peil te houden. Daarom zullen in 2025 maandelijks activiteiten ondernomen worden, waaronder informatiesessies, het verspreiden van flyers en posters, plaatsen van spotjes op social media e.d. in nauwe samenwerking met het Team Communicatie. Ook zal opnieuw gezorgd worden voor de aanwezigheid van de Herenboeren op de lokale Lentefair van de gemeente Heemstede en de gemeentelijke 'nieuwe inwonersdag' in september. Onderzocht zal worden hoe de promotie kan worden uitgebreid naar omliggende gemeenten zoals Haarlem, Hoofddorp, Bloemendaal en Hillegom.

Het team bestaat per oktober uit de leden Naomi Engelkes, Inge Go en Floor Timmerman, met als coördinator Marcel Oomen. Naomi heeft aangegeven andere activiteiten te willen ondernemen en verlaat het team per einde van dit jaar.

Speerpunten

- Verwerken en verbeteren verwerking van mails die binnenkomen op het algemene mailadres
- Werving van nieuwe leden ter vervanging van de opzeggers – doelstelling te bepalen op de ALV
- Planning van informatiesessies en promotie-activiteiten
- Evalueren van administratieve procedures en indien nodig verbeteren

Begroting

P.M. advertenties, deze worden begroot door Team Communicatie	
Printerpapier, printerinkt,	€ 100
Totale kosten	€ 100

ICT-Team

Stand van zaken

Geïmplementeerd:

- nieuwe website
- file sharing en backup (Dropbox)
- eigen domein en eigen email adressen
- verbeteren processen rondom uitgifte aanmelding, oogst registratie en verdeling (nieuwe tool staat reeds klaar, wordt begin 2025 live gezet).

Op de agenda voor 2024, en implementeren in 2025:

- ledenadministratie: voorstel eind 2024/begin 2025 aan het bestuur
- ontwikkelen draft doel-IT architectuur (wildgroei voorkomen, samenhang bewaken): Voorstel eind 2024/begin 2025 aan het bestuur

Speerpunten

- Doelarchitectuur definitief maken
- Duidelijke keuze voor systemen voorgelegd aan bestuur
- Technisch
- Implementatie nieuw aanmeldsysteem voor ophalen
- Implementatie CRM-systeem voor ledenadministratie
- Ledenadministratie koppelen aan andere systemen (zie doel architectuur)

- Benodigde email adressen inventariseren en implementeren
- Afstemming met andere Herenboerderijen in NL en afstemming met Herenboeren NL

Begroting

Dropbox	€ 250
Hosting	€ 250
Inzetrooster	€ 250
Software ontwikkeling/implementatie	€ 500
Onvoorzien	€ 250
Domein (valt onder communicatie)	€ 0 +
<i>Totaal</i>	€ 1.500

Bouwteam

Stand van zaken

Het bouwteam bestaat uit een twintigtal leden, waarvan een klein deel regelmatig tot zeer vaak aanwezig is. Grote projecten gebeuren meestal in de weekenden, kleine klussen op andere dagen. Bij de opbouw van de tunnelkas waren ook veel andere leden bezig. Het is fijn om te zien dat er, als het bouwteam niet actief is, klussen gedaan worden door de andere leden. Zoals het opbouwen van de koffi corner en het bouwen van het kraamhok voor de biggen. De werkzaamheden zijn zeer divers. Dit voorjaar hebben we de melkput verbouwd tot een mooie ruimte. En het kantoor voor de boeren is nu klaar voor gebruik. Er is een eco-toilet gemaakt, een hek op de dam, plek voor tuingereedschap, verlichting en elektra aangebracht etc. Er is altijd wel iets te doen. Met de boeren en het bestuur is een prioriteitenlijst gemaakt voor 2025.

Speerpunten

- Afmaken van de tunnelkas met water en elektra, entree en pad ernaartoe.
- Indien gekozen wordt voor runderen, dan heeft het bouwteam er een grote klus bij.
- Prioriteiten bepalen voor bouwteam door voortijdig overleg met bestuur en boeren.
- Aantal actieve leden voor bouwteam vergroten.
- Veilig werken door bouwteam leden.
- Beheer, onderhoud en keuring gereedschap, opruimen werkplaats.

Begroting

Nieuw gereedschap, klein materiaal en onderhoud 2025	€ 1.500
Diverse werkzaamheden	€ 1.100 +
<i>Totaal</i>	€ 2.600

Fondsenwervingteam

Stand van zaken

We hebben een bijdrage van € 2.250 ontvangen van het 'Betrekken bij Groenfonds' van de Provincie Noord-Holland voor versterking bovengrondse biodiversiteit. We hebben helaas een afwijzing gekregen van Rabobank 125 jaar en het Fonds Burgerbewegingen voor de Tunnelkas. Jacob van Zijverden (Cultuurfonds) wijst af omdat we een coöperatie zijn, inhoudelijk zou het wel aansluiten. Zabawas steunt geen coöperaties. Dit horen we ook van andere fondsen.

We hebben geïnventariseerd of we in aanmerking komen voor provinciale of gemeentelijke subsidies. Tot nu toe is het antwoord nee. We komen niet in aanmerking voor LEADER (niet in ons gebied). Ook de weg via de Waterschappen loopt dood. We maken geen kans op subsidie van ANLB voor kruidenrijk grasland omdat we niet in een weidevogelgebied liggen. Ook andere subsidies komen daar niet in aanmerking, alleen duurzaam slootbeheer (enkele honderden euro's) en botanische weiderand (paar € 100). Alle R.V.O. regelingen zijn opgehangen aan het G.L.B. Daarmee vallen de ecosysteemdienst regelingen af.

We onderzoeken in hoeverre we zelf een stichting kunnen oprichten om in ieder geval het geld van de fondsen gemakkelijker te kunnen krijgen. Zie ook het agendapunt 'Oprichting steunstichting'.

Speerpunten

- Kosten/baten afweging maken: hoeveel tijd willen/kunnen we hierin steken en hoeveel levert het op. Het eventueel oprichten van een stichting nemen we hierin mee.

Begroting

Lidmaatschap 'Fondswerving Online' is € 330.